

Joventuts Musicals de Sabadell

Dolors Godayol

D

eu vos guard, amics:

Seguint el periple pel món cultural de la nostra ciutat ens hem acostat, aquest estiu, a *Joventuts Musicals de Sabadell*. En desitjàvem conèixer una mica la trajectòria –i la història– i donar-ne notícia també, encara que forçosament d'una manera molt succinta, als lectors de *Quadern*, molt especialment als joves i a totes aquelles persones interessades en el llenguatge musical.

Allà hi hem trobat la Joana Soler, des de fa tres anys presidenta de l'associació qui, molt amablement, ens ha facilitat la tasca de recerca de la documentació i ens ha explicat quina és la funció d'aquesta entitat tan acreditada ja a Sabadell.

Joventuts Musicals, confederació internacional amb seu a Liège (Bèlgica), aplega dins la seva estructura, des de 1945, totes les associacions nacionals, territorials i locals escampades pel món. La *Federación Nacional Española de Juventudes Musicales* es va crear l'any 1952 i a Sabadell apareix, vinculada ja a aquelles, l'any 1956. No obstant aquesta interacció cadascuna d'elles és autònoma pel que fa a la gestió i organització de les pròpies activitats i concerts encara que, evidentment, compten amb la col·laboració mútua i valoren els suggeriments que els arriben de tot arreu.

A nivell de Federacions no s'organitzen concerts. Això sí, es faciliten contactes i intercanvis amb músics de diferents països. Per exemple: Un quartet de Sabadell s'interessa per actuar a Colònia. JMS, a través de les Federacions, indica les vies i gestiona els contractes per tal de fer possible aquesta actuació. Cal dir, però, que són els socis els qui més gaudeixen d'aquestes prestacions, ja que són ells els qui aporten unes quotes que contribueixen a suportar l'estructura, que s'alimenta també de les donacions dels ajuntaments i entitats diverses, així com també dels diners que arriben del públic que va a escoltar els concerts o participa d'altres possibles activitats.

També es fan Concursos Internacionals i Campus Musicals Internacionals harmonitzats per les Federacions i la Confederació Internacional.

Hi ha l'*Orquestra Mundial de Joventuts Musicals* i el *Cor Mundial de Joventuts Musicals* que protagonitzen actuacions diverses. El Cor té la seva seu permanent a Namur (Bèlgica) i fa una actuació a l'estiu, cada any en un país dife-

rent. La seu permanent de l'Orquestra és a Berlín (Alemanya). Aquesta fa dues actuacions cada any: una per Nadal i l'altra a l'estiu. La selecció dels integrants d'aquests grups musicals és a càrrec de les associacions locals, nacionals i internacionals. Aquestes formacions representen els països respectius en les actuacions que fan fora de l'àmbit nacional. L'estada dels músics al Cor i a l'Orquestra és només d'un any. No obstant, de vegades hi ha reinvitacions: aleshores s'hi poden quedar un any més.

La fundació de *Joventuts Musicals de Sabadell* va tenir lloc l'any 1956 en un edifici que era aleshores seu de Belles Arts, al carrer Advocat Cirera, cantonada carrer St. Pau (actualment oficines de Banesto). Entre els fundadors –malauradament ja molts d'ells traspasats– hi trobem Manuel Costa i Domènech, amb qui vam tenir el gust de parlar a finals de juliol i que consta en la llista de socis amb el núm. 2, el qual ens explicà que, una vegada en marxa l'organització la van deixar en mans de gent més jove, que la va tirar endavant amb entusiasme i eficàcia. Els números 1 i 3 corresponien a Jaume Massagué Camps i Adolf Cabané Pibernat, respectivament. També traspasat, Mn. Camil Geis, amb el núm. 985, era un dels pocs socis que comptava amb el títol de Soci d'Honor de JMS. També trobem com a co-fundadors la difunta esposa de Manuel Costa, Anna Fernández Recassens –amb el núm. 4– i el fill d'ambdós, entre altres.

Repasant les llistes de socis veiem també que n'hi ha que hi figuren com a entitat: seria el cas de la Caixa d'Estalvis de Sabadell, per exemple, amb el número 1624. L'últim soci enregistrat en el moment d'escriure aquest article és

una nena de 12 anys, Laura Hereter Parera, amb el número 1645.

Amb la intenció de donar un repàs a les activitats que durant aquests anys ha anat organitzant JMS vam fullejar els llibres d'actes que es troben en els arxius. Ens va sorprendre no trobar-hi, precisament, el primer. En el moment de publicar aquest redactat s'estan fent gestions per intentar localitzar-lo.

El llibre segon s'inicia amb l'acta núm. 43 i es va enregistrar el 18 de març de 1958, en llengua castellana. L'última acta que hi ha anotada en aquesta llengua correspon al dia 16 de març de 1977 i fa referència, entre altres qüestions, a la crítica situació econòmica per la qual passava l'associació. S'acorda sol·licitar de totes les entitats bancàries de Sabadell una ajuda en metàl·lic "con carácter urgente". No hi ha cap altra acta registrada fins el 24 d'octubre de 1977. És la primera escrita íntegrament en català. En

aquells anys era president el Sr. Enric Torrella Cunillé. Segons aquesta acta es procedeix a l'elecció d'una nova junta i s'adverteix als possibles futurs membres de la mateixa que el panorama econòmic que trobaran no és gens favorable. Serà nou president el Sr. Isidre Elias.

Quant a la col·lecció dels programes, llegiu, si us plau, algunes curiositats:

- Els dos primers corresponen a un concert protagonitzat el 13 d'abril de 1958 per Anna Ma. Cardona, jove pianista tarragonina, estudiant del Liceo de Barcelona i Diploma d'Honor en el concurs internacional "Ars-Nova" de 1956 i una interpretació de cant que tingué lloc el 22 de juny de 1958 al saló de la Casa Duran amb motiu de la festa de St. Lluc evangelista, patró dels artistes, i que dirigí el mestre Salvador Uyà.

- De novembre a abril de 1959 la Caixa d'Estalvis de Sabadell patrocinava el "Primer Cursillo de Divulgación Musical para Escolares" a càrrec de Ramon Jáuregui, musicòleg. Vegeu el llenguatge emprat en un programa, que ens ha semblat ampulós i paternalista, d'aquella època:

"A los escolares:

La Caja quiso haceros comprender la Música, porque comprender es amar. Y deseo poner este amor en vuestra vida que empieza para hacerla más clara, mejor.

Pidió a Juventudes Musicales que organizara este cursillo. Y lo hicieron. Ahora vosotros, inscribíos".

s'advertia, al final del programa, que les lliçons anirien acompanyades d'il·lustracions musicals.

Els pioners en l'organització d'aquests cursos van ser, precisament, Joventuts Musicals de Sabadell. En l'actualitat es segueixen fent a tot el territori català endegats per Joventuts Musicals de Catalunya.

- També es feien excursions culturals: visites comentades a museus i esglésies; assistència a obres de teatre protagonitzades per Palestra; peregrinatges a Terra Santa i moltes altres activitats.

- Ara intentarem retrobar aquestes arrels i en tornarem a concertar" -diu la Joana.

- Per l'octubre de 1962 i amb motiu de les riuades que aquell final d'estiu assolaren el Vallès i altres comarques, J.M.S. disposà un concert pro-damnificats, sota el patrocini de l'Ajuntament de Sabadell. Actuaren al Cercle Sabadellès la soprano Rosa Barbany i el pianista Josep M. Llorenç. També hi actuà, uns dies més tard, la Coral Sant Lluc, amb la col·laboració de Mirna Lacambra.

- Revisant la correspondència interna i els programes en trobem ja alguns escrits en català el 1975. I el 1974 ja surten als diaris, també, alguns anuncis impresos en la nostra llengua.

- JMS, com s'escau, té també el seu Llibre d'Honor. Hi trobem dedicatòries i firmes de molts intèrprets, més o menys famosos, que han col·laborat a fer possible el coneixement i la divulgació de la bona música. No els podem anomenar tots, obviament, però direm que la primera correspon al 29 de desembre de 1971 i és de Mn. Camil Geis. La última la signà Francesc Llongueres, director de l'orquestra Virtèlia Sinfonietta, el dia 27 de juliol de 1995.

Actualment JMS segueixen al peu del canó. Amb la mateixa empena que sempre els ha caracteritzat –i sempre condicionats per la crònica manca de pressupost– s'esforcen per oferir als sabadellencs totes aquelles manifestacions musicals que una societat com la nostra demana. Potser l'exemple més notori d'aquesta activitat és el Cicle de Concerts d'Estiu que organitza des de fa molts anys als jardins de la Caixa d'Estalvis de Sabadell, que són un regal per a tots els melòmans i que tan agradables fan les nits de la canícula.

La Institució continua brindant a tots els qui es troben en aquest treballós però gratificant món de la música les possibilitats d'obrir-se camí, oferint la facilitat d'assistir a concursos, cursos i classes magistrals, ajudant a obtenir beques, gestionant les vies per realitzar concerts, etc.

Desitjariem que aquest tímid acostament servís per sensibilitzar les persones que estimen la música sobre les necessitats de participar en tan meritosa tasca, aportant la seva valuosa col·laboració. JMS manté constantment les portes obertes. Només ens cal travessar-ne el llinard. Com més serem, més farem.